

УДК 616.003.96: 378, 180]

С. Б. Семененко

ВДНЗ України "Буковинський
державний медичний університет",
м. Чернівці

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У СТУДЕНТІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ: "МЕДСЕСТРИНСТВО"

Ключові слова: навчально-виховний процес, спеціальність: "медсестринство".

Резюме. У даній статті розглядаються особливості забезпечення навчально-виховного процесу в студентів зі спеціальності: "медсестринство". Підготовка медичних сестер - висококваліфікованих спеціалістів - дуже відповідальне та складне завдання. Тому робота із студентами, розвиток та удосконалення навчально-виховної діяльності є однією з форм якісної підготовки майбутніх спеціалістів, які будуть надавати кваліфіковану медичну допомогу населенню.

Вимоги до якісної професійної підготовки, що висуває суспільство та обумовлюється напрямами розвитку освіти в ХХІ столітті є одним з найважливіших аспектів підготовки студентів - медичних сестер [1]. Виховання майбутнього медичного працівника, як особистості, є однією з актуальних проблем медичної освіти. Від їхнього вміння зорієнтуватись в конкретних ситуаціях, спроможності порівняти, узагальнити, зробити потрібні висновки залежить успіх лікування, а значить - здоров'я народу.

Досягнення професіоналізму - динамічний, тривалий і багаторівневий процес. Пошук змісту, форм та методів навчально-виховної роботи, за допомогою яких викладачі змогли б попереджати, пом'якшувати та усувати негативні наслідки дезадаптації, прискорювати процес соціально-психологічної та педагогічної адаптації студентів необхідний для успішного проведення процесу входження у нове навчальне середовище [3]. Організація навчання студентів-медичних сестер потребує оволодіння майбутніми спеціалістами новітніми технологіями, створення механізмів необхідності саморозвитку і самовдосконалення безпосередньо у ході навчальної діяльності [5].

Виникнення відчуття потреби в отриманні знань можливе лише шляхом стимуляції зацікавленості студента в цьому і повинно вирішуватись комплексно із застосуванням різних форм активізації учбово-пізнавальної діяльності особистості.

Найважливішою метою студентів-медичних сестер є професійна спрямованість, зацікавлення і бажання присвятити себе медицині. Професійне становлення та особистісне зростання студента як майбутнього медичного працівника є однією з актуальних проблем педагогічної освіти. Це довготривалий, динамічний і багаторівневий процес, спрямований на досягнення професіоналізму. Професійне самовизначення, вибір професії з ура-

хуванням інтересів і схильностей студентів-медичних сестер, засвоєння необхідних знань, умінь і навичок, правил та норм професійної діяльності, усвідомлення себе як професіонала, розвиток професійно важливих якостей формує процес професійного становлення [7]. На кожній стадії зростання студент усвідомлює і формулює цілі та завдання у відповідності до суспільних вимог і норм та реалізує їх відносно власних потенціалів, інтересів, потреб і ціннісних орієнтацій. Засвоєння необхідних знань, формування професійно значущих умінь, навичок, що складають професійну компетенцію майбутнього фахівця, розпочинається на етапі навчання у вищому навчальному закладі [2]. Так, на етапі здобуття фахової освіти саме навчальне середовище пропонує норми спілкування, рольової поведінки, цінності, які обумовлюють міжособистісні стосунки в колективі, успішність перебігу процесу професійного становлення, формує образ майбутнього фахівця. Психологічні та соціально-психологічні вікові особливості обумовлюють необхідність пізнання нового середовища, встановлення оптимальних комфортних стосунків у колективі [4].

Для ефективного включення студентів у навчальний процес викладачу необхідно враховувати наступне: вік, соціальну та іншу приналежність студентів, стимулювати мотиваційну сферу, надавати самостійність, піднімати питання по темах, які цікаві даній аудиторії, об'єктивно оцінювати результати самостійних дій студентів з урахуванням їх індивідуальних особливостей, зацікавлювати та формувати пізнавальну потребу у студента [2].

Під час навчання студенти стикаються з такими проблемами, як невміння відкидати неважливу інформацію та конспектувати зміст основних понять. Одним із сучасних найбільш перспективних методів стимуляції пізнавальної діяльності є застосування сучасних інформаційних технологій.

В цьому плані доцільно широке введення таких форм навчання, які передбачають застосування комп'ютерних технологій (мультимедійні комплекси, використання Інтернету для пошуку інформації, перегляд навчальних відеофільмів, системи дистанційного навчання "MOODL"). Такий шлях візуалізації сприяє розвитку інтересу до навчання, та відповідно, і мотивацій до здобуття майбутньої професії [5].

Факторами, які обумовлюють успішність студентів, вважається академічна, громадська та наукова активність. Байдужість, безуспішність, відсутність інтересу до навчального процесу, громадського життя дозволяє говорити про труднощі адаптаційного періоду [8].

Добрий вплив на адаптацію має ділове та емоційне входження студента у колектив, насичене громадське життя в студентському середовищі, активна участь у загальноуніверситетських заходах - таких як підготовка сумісних свят, наукових конференцій, спортивних змагань, музичних фестивалів. Проблема розширення дружніх відносин між студентами повинна стати задачею для викладацького складу будь-якого навчального закладу [1].

Навчально-виховний процес у студентів медичних сестер передбачає проведення індивідуальної, групової, колективної та масової виховної роботи. Виховання проводиться у різних напрямках: моральне, фізичне, естетичне і розумове. Індивідуальна форма є найбільш ефективною. Це виховна робота з проблемними студентами, де куратори використовують різні методи: переконання, умовляння, наведення прикладів. Групова виховна робота проводиться у вигляді екскурсій, конкурсів, виховних годин. Масова виховна робота - у формі культурно-масових заходів: проведення вечорів, концертних програм та інше [2].

Для забезпечення процесу виховання куратори використовують різні засоби: масової інформації, бесіда, художня література, праця, гра, пізнання, мистецтво [6].

У виховній роботі нерідко використовуються різні методи. Зокрема, результативний метод: стимулювання студента до навчання, змагання, заохочення, несхвалення негативних дій з метою їх припинення.

Вибір методу диктується конкретними вимогами: врахування індивідуальності і вік студента, зрілість, згуртованість колективу [6].

Що стосується методів контролю, то викладачами використовується: спостереження, опитування, бесіда, виконання доручень, аналіз громадсько-корисної праці, обговорення виховних ситуацій.

Викладачу необхідно приділяти більше уваги у виборі раціональних методів навчання, виховувати всебічно гармонійно-розвинену особистість, створювати умови для самоствердження, самореалізації, формувати у студентів культуру мовлення, спілкування, етичної поведінки, зовнішнього вигляду, розумової праці тощо.

Основне завдання вищих навчальних закладів на сучасному етапі - підготувати студентів до активної професійної життєдіяльності, до здатності самостійно організуватися в життєвих проблемах і знаходити засоби їх розв'язання. Саме тому так важлива роль куратора в навчально-виховному процесі [6].

Отже, для ефективності процесу адаптації у студентів-медичних сестер необхідно створення умов для оптимізації цього процесу. Адаптацію слід розглядати як комплексну програму, успішність якої визначається багатьма параметрами та критеріями, що значно підвищують якість навчання студентів та дозволяють їм отримати відповідну професійну кваліфікацію.

Для покращення якості навчання викладачу необхідно навчити студентів конспектувати лекції, працювати з джерелами інформації, аналізувати інформацію великих об'ємів, використовувати бібліотечний фонд університету. Допомога та підтримка студентів перед викладанням нової теми або розділу - це те, до чого необхідно прагнути при організації навчального процесу у студентів - медичних сестер.

Література. 1. Бойко А. Проблеми розвитку української освіти в умовах євроінтеграції / А.Бойко // Вища освіта України. - 2008, №2. - С.34-39. 2. Бурак В.І. Самостійна робота як системоутворюючий елемент навчальної діяльності студентів / В.І.Бурак // Вища школа. - 2008. - №5. - С. 17-24. 3. Вакарчук І.О. Вища освіта України. - Європейський вимір. Стан, проблеми, перспективи / І.О.Вакарчук // Вища школа. - 2008. - №3. - С. 13-18. 4. Впровадження принципів доказової медицини в підготовці лікаря загальної практики / А.Поляков, Л.Ковальчук, С.Андрієвська // Вища школа. - 2008. - №3. - С. 49-52. 5. Дорошенко О.О. Інтерактивні методи навчання, як засіб удосконалення практичних занять з дисципліни "Неврологія" в умовах кредитно-модульної системи / Дорошенко О.О. // Гал. лікар. вісник. - 2012. - Т. 13, №3. - С. 66-67. 6. Гафурова Н.В. Воспитательный процесс в вузе как система / Н.В.Гафурова, Т.П.Бугаева // Высшее образование в России. - 2009. - № 6. С. 100-103. 7. Пушкина Т.А. Учащиеся и проекты: новые подходы к организации обучения / Т.А.Пушкина, О.О.Бондарева // Сборник статей Международной научно-практической конференции. - 10 апреля 2016 года. Пермь. НИЦ АЭТЕРНА. - 2016. - С. 93-94. 8. Щербакова И.В. Теоретические основы эстетического развития обучающихся в процессе реализации общеразвивающих программ в учреждении дополнительного образования / Щербакова И.В. // Сборник статей Международной научно-практической конференции. - 10 апреля 2016 года. Пермь. НИЦ АЭТЕРНА. - 2016. - С. 247-248.

ОСОБЕННОСТИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА У СТУДЕНТОВ СПЕЦИАЛЬНОСТИ: "МЕДСЕСТРИНСТВО"

С. Б. Семененко

Резюме. В этой статье рассматриваются особенности обеспечения учебно-воспитательного процесса у студентов специальности: "медсестринство". Подготовка медицинских сестер - высококвалифицированных специалистов - очень ответственное и тяжелое задание. Поэтому работа со студентами, развитие и усовершенствование научно-воспитательной деятельности есть одной из форм качественной подготовки будущих специалистов, которые будут оказывать квалифицированную медицинскую помощь населению.

Ключевые слова: учебно-воспитательный процесс, специальность: "медсестринство".

**FEATURES SUPPORT OF THE EDUCATIONAL
PROCESS FOR THE STUDENTS IN SPECIALTY
"NURSING"**

S.B. Semenenko

Abstract. In this article discusses the features of the support of the educational process for the students in specialty "nursing". Training for nurses - highly qualified specialists is a very important and difficult task. Therefore, work with students, development and improvement of educational activities is a form of qualitative training of future specialists who will provide qualified medical assistance to the population.

Key words: the educational process, specialty "nursing".

**Higher State Educational Establishment of Ukraine
"Bukovinian State Medical University", Chernivtsi**

Clin. and experim. pathol.- 2016.- Vol.15, №3 (57).-P.122-124.

Надійшла до редакції 10.09.2016

Рецензент – доц. Т.І. Грачова

© С.Б. Семененко, 2016